

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie C - Número 151 / III Legislatura / Cinquè període

Divendres, 1 de juny de 1990

Comissió de Política Cultural

Presidència
de l'Il·lustre Sr. Joan Colomines

Sessió núm. 29

Proposicions no de llei

SUMARI

El debat del punt segon de l'ordre del dia s'inicia a tres quarts de dotze del migdia i dos minuts.

Proposició no de llei sobre l'establiment d'una franja de desconnexió estable de TVE per a Catalunya (Punt segon de l'ordre del dia.)

Presentació: I. Sr. Riera i Gassiot (IC). Tot seguit, n'anuncia la retirada (p. 3046).

Proposició no de llei sobre l'avaluació del procés d'immersió lingüística iniciat el curs 1983-1984 (Punt tercer de l'ordre del dia.)

Presentació: I. Sra. Torrent (S) (p. 3047).

Posició dels grups: I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 3047), I. Sr. Jané (CiU) (p. 3047).

La sessió se suspèn a les dotze del migdia i es reprèn a les dotze i dos minuts.

Posició del grup presentant: I. Sra. Torrent (S) (p. 3048).

Votació: *aprovada per unanimitat* (p. 3048).

El debat del punt tercer de l'ordre del dia, darrer que es transcriu, fineix a les dotze del migdia i quatre minuts.

SESSIÓ NÚM. 29 DE LA COMISSIÓ DE POLÍTICA CULTURAL

El debat del punt segon de l'ordre del dia s'inicia a tres quarts de dotze del migdia i dos minuts. Presideix l'I. Sr. Colomines, acompanyat del Vice-president, I. Sr. Cadevall, i del Secretari, I. Sr. Padilla. Assisteix la Mesa el lletrat Sr. Sol.

Hi són presents les diputades i els diputats I. Sra. Bruguera (en substitució de la I. Sra. Sanabra), I. Sr. González i Castells (en substitució de l'I. Sr. Masó), I. Sr. Vila, I. Sr. Montalat, I. Sra. Ribes, I. Sr. Coll i Bertran, I. Sr. Jané, I. Sr. Castellnou (en substitució de l'I. Sr. Camps i Vallejo), H. Sr. Ferrer, I. Sr. Vernet i I. Sra. Servitje (en substitució de l'I. Sr. Padrós), pel G. p. de Convergència i Unió; I. Sr. Lorda, I. Sra. Torrent, I. Sr. Manuel Nadal i I. Sr. Sobrequés, pel G. Socialista; I. Sr. Riera i Gassiot, pel G. p. d'Iniciativa per Catalunya, i I. Sr. Perea (en substitució de l'I. Sr. Vidal-Quadras), pel G. p. Popular.

El Sr. PRESIDENT: Passem a debatre el segon punt de l'ordre del dia: debat i votació de la Proposició no de Llei sobre l'Establiment d'una Franja de Desconnexió Estable de Televisió Espanyola per a Catalunya, presentada pel Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya. Per defensar-la, el senyor Ignasi Riera té la paraula.

Proposició no de Llei sobre l'Establiment d'una Franja de Desconnexió Estable de TVE per a Catalunya

El Sr. RIERA I GASSIOT: Sí, gràcies, senyor President. Em penso que el tema de fons és clar per a totes les il·lustres i il·lustres senyors diputats: es tracta de garantir que hi hagi cada vegada més autonomia informativa i autonomia d'espai televisiu a Catalunya —televisiu i ràdio-televisiu—, no únicament per qüestions de normalització lingüística —que ja seria tot un tipus d'argument que, com que l'hem repetit moltes vegades, ja no el repeteixo—, sinó també perquè l'autonomia informativa acaba garantint l'autonomia democràtica i l'autonomia d'autogovern. Es tracta, evidentment, de tenir cada vegada més eines d'autogovern, i per a això necessitem més eines d'autoinformació, d'informació feta des de nosaltres mateixos.

El fet que Televisió Espanyola a Sant Cugat, que —tal com en aquesta Comissió de Cultura vam destacar al seu moment— ha fet un esforç extraordinari per incrementar els espais fets des de Catalunya i amb continguts catalans, i que alhora ha estat un element important, des del punt de vista comunicacional, perquè quan no es podia fer una altra cosa ja hi havia uns certs informatius que parlaven de Catalunya, i darrerament hi ha hagut —segurament, també, per l'impuls i per les competències amb altres televisions— un esforç notable per incrementar tots aquests espais, encara constantment es troben els mateixos professionals de Televisió Espanyola a Sant Cugat que les imposicions de desconnexions, de vegades anunciades amb poc temps, porten a una falta de credibilitat d'aquesta oferta i a una interrupció permanent d'aquesta oferta informativa.

Per tant, la nostra Proposició no de Llei ens semblava que tenia aquest sentit positiu, que era el de demanar que hi hagi una franja de desconnexió estable, és a dir, que se sàpiga que a aquelles hores tota la programació serà la programació autòno-

ma, i que només en un cas ultraexcepcional —com ho fan totes les altres televisions amb connexió i amb autonomia des del punt de vista d'emissió, que diuen: «bé, avui, per raons extraordinàries, fem una interrupció, perquè hi ha hagut un fet molt important que s'ha produït a qualsevol indret del món»...

Bé, de tota manera, hi ha un problema, un problema concret de calendari, que el vull proposar i, precisament, que ens portarà a prendre una decisió que ara els anunciaré: el nostre Grup, segurament, proposarà l'ajornament —i, si això no fos tècnicament possible, la retirada i, per tant, la presentació una altra vegada, al cap d'un temps, d'aquesta Proposició no de Llei, si és que s'escau de presentar-la— d'aquesta Proposició no de Llei sobre l'Establiment d'una Franja Estable de Televisió Espanyola a Catalunya, per una raó fonamental: en aquests moments té lloc a Madrid el debat d'un nou reglament regulador del Ente Público Radiotelevisión Española i del seu Consell Assessor.

Hem pogut saber que entre els debats que hi ha, tant en el Reglament regulador de l'Ente Público com en les propostes del Consell Assessor, de ben diferents grups polítics, s'està plantejant la possibilitat d'aconseguir aquesta franja, aquest establiment d'una franja estable de desconnexió per a Televisió de Sant Cugat. Alhora, hi ha altres propostes que no són objecte de la Proposició no de Llei, com és incrementar la producció pròpia i que el centre de Sant Cugat pugui desdoblar-se, desdoblar-se, i aquell famós nou canal, anunciat durant tant de temps i que no s'ha posat en marxa fins ara, sembla que a partir del nou Director General, senyor Garcia Candau, se'n torna a parlar i se'n torna a parlar seriosament; en qualsevol cas, del que sí que es torna a parlar és d'un increment de recursos del centre de Sant Cugat, pensant no únicament en les Olimpíades, sinó en totes els serveis televisius que es poden fer des de Catalunya.

Bé, aleshores, a nosaltres ens semblaria inoportú proposar una votació al Parlament de Catalunya sobre una qüestió que els germans o els cosins germans polítics dels diputats aquí presents estan discutint, debatent i negociant en aquests moments en una altra instància, que no té més poder polític, però que sí que té més poder pragmàtic, en el sentit que ens poden arribar uns acords que vagin més enllà del que nosaltres proposem o més ençà.

Per tant, per totes aquestes raons, senyor President, senyores i senyors diputats, el Grup d'Iniciativa per Catalunya, tot i que creu que la seva Proposició tenia un sentit positiu i hauria estat interessant, també creu que, en aquests moments, la seva tramitació és inoportuna —repeteixo: no per culpa de ningú; per culpa, segurament, d'un bé de tipus superior— i, per tant, proposem, tal com he dit, si és possible, l'ajornament d'aquest debat, i, si no és possible, la retirada d'aquesta Proposició no de Llei, tot anunciant que si els acords que s'han de prendre a Madrid no ens són satisfactoris ja la tornarem a presentar.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera. Això haurà de ser retirada de la Llei, eh?, perquè el tràmit ja ha començat, ara la discussió, i no pot ser... Per tant, es retira aquesta Proposició no de Llei, en benefici de «l'entesa entre els germans», com deia Salvador Espriu, no? Molt bé.

Passem ara al punt tercer: debat i votació de la Proposició no de Llei sobre l'Avaluació del Procés d'Immersió Lingüística iniciat el Curs 1983-1984, presentada per la Diputada Il·lustre senyora Dolors Torrent, juntament amb altres quatre diputats del Grup Socialista. Per defensar-la, la senyora Torrent.

**Proposició no de Llei sobre l'Avaluació
del Procés d'Immersió Lingüística
iniciat el Curs 1983-1984**

La Sra. TORRENT: Sí. Senyor President, senyores diputades i senyors diputats, presentem aquesta Proposició no de Llei per contribuir, en el sentit més positiu, a aclarir el debat suscitat en els darrers temps en la societat catalana i reflectit a bastament per la premsa, sobre el present i el futur del català al nostre país. I esperem —com va passar fa ben pocs dies en el Ple d'aquest Parlament, que una moció presentada respecte a avançar en la normalització lingüística a Catalunya, presentada pel Grup d'Esquerra Republicana, va ser aprovada per tots els grups— que aquesta Proposició no de Llei que ara presentem sigui també aprovada per tots els grups.

Aquesta Proposició no de Llei que presentem té, a més, com a finalitat, un major coneixement del que s'està fent a Catalunya en matèria de normalització lingüística. Potser un cop sapiguem alguns resultats del que s'està fent podrem fer callar les veus més pessimistes sobre el futur de la nostra llengua, i així ho voldríem. O bé tal vegada serà necessari revisar i orientar de diferent manera els programes de normalització lingüística a les escoles. No volem quedar-nos amb els dubtes plantejats com a conseqüència d'aquest debat a què ens referíem, però el dubte, com a tots, també se'ns planteja: volem saber què passa amb la nostra llengua, i què passa, en concret, a les escoles, el marc més adient per corregir deficiències i mancances, i donar a la nostra llengua una projecció de futur més optimista. No voldríem que la frase —que potser és tòpica— que es fa català a les aules i es parla castellà al pati, invertint-se en la pràctica el que passava fa uns anys, es convertís en una realitat tan punyent que posés en perill el futur de la nostra llengua.

El Govern, com a polític i gestor d'un programa de normalització a les escoles, hauria d'avaluar-lo i presentar-lo a aquest Parlament, i això és el que demanem: avaluar què s'està fent i donar-ho a conèixer. Seria bo conèixer com s'està catalanitzant l'escola, a tots els nivells educatius, i quin és el resultat dels plans d'immersió. Per això la nostra Proposició no de Llei diu el següent: «Endegar per part de la Conselleria d'Ensenyament un programa d'avaluació del procés d'immersió iniciat a Catalunya el curs 1983-1984 i presentar a aquest Parlament els resultats del programa d'avaluació».

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. Ja veu..., ha mirat, senyora Torrent, la correcció lingüística?

La Sra. TORRENT: Sí...

El Sr. PRESIDENT: Que canvia..., no canvia el sentit, però...

La Sra. TORRENT: Bé, jo tinc els meus dubtes, però com que també estic informada que hi haurà una acceptació positiva d'aquesta Proposició no de Llei, que segurament pot canviar fins i tot el redactat inicial, per això no he dit res dels temes aquests de correcció lingüística, perquè segurament haurem de deixar que els serveis tècnics facin una altra...

El Sr. PRESIDENT: Molt bé, d'acord. Moltes gràcies. Aleshores, hi ha torn en contra? (Pausa.) Bé, si no hi ha torn en contra, aleshores els diferents grups parlamentaris poden expressar el seu punt de vista. Tinguin en compte que l'enumeració que farà ara és diferent de la que fèiem fins ara, perquè la composi-

ció de la Cambra ha canviat, eh? L'Agrupació parlamentària del CDS? (Pausa.) L'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya? (Pausa.) El Grup Popular? (Pausa.) El Grup Mixt? (Pausa.) El Grup d'Iniciativa per Catalunya? (Pausa.) El senyor Ignasi Riera.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Sí, gràcies, senyor President. En primer lloc, agraeixo al Grup Socialista que hagi presentat aquesta Proposició no de Llei, perquè és important avaluar tots els processos, i més, en aquest cas, el de normalització lingüística a les escoles: és important avaluar-lo perquè en un moment en què els debats sobre la situació del català i sobre la feina que estan fent les escoles per ensenyar el català divideixen alguns dels professionals de la lingüística i de la didàctica, entre uns certs fonamentalistes de la llengua pura i els pragmàtics sobre les possibilitats d'anar introduint el català en molts sectors en què fins ara no havia entrat, l'avaluació d'aquest procés pot ser interessant.

Ja des d'ara demanaríem que l'avaluació no fos únicament numèrica, sinó també de qualitats, i que, sobretot, l'avaluació ens permetés estudiar quins han estat els entrebancs efectius de cara a aconseguir aquesta normalització. Amb un punt final, i és l'experiència, en aquest cas —perquè un viu en un lloc com Cornellà i, això, ho veu cada dia—, que nois que han passat per aquests cursos d'immersió han adquirit una certa capacitat per llegir i per escriure en català, però, en canvi, no usen el català, ni tan sols com a llengua de joc, ni tan sols a escoles on el percentatge de nens catalans no és mai majoritari, però suficientment important com per poder permetre això: és a dir, segurament serà una de les dades que aquesta avaluació ens permetrà de fer.

Per tant, benvinguda la proposta —el nostre vot, evidentment, favorable.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera. Ara, el Grup de Convergència i Unió. El senyor Jané.

El Sr. JANÉ: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, el nostre Grup, en posicionar-nos davant d'aquesta Proposició no de Llei, hem de manifestar que, en el primer punt —«endegar, per part de la Conselleria d'Ensenyament, un programa d'avaluació...»—, això, no ho podem votar favorablement, però sí que podem votar favorablement la segona part. No podem votar-ho favorablement perquè està fet: el programa d'avaluació està a punt; el programa d'avaluació, a més a més, ens consta que en el Departament d'Ensenyament tenen molt interès a poder-lo, com més aviat millor, poder-lo presentar a aquest Parlament, perquè és un treball seriós, és un treball ben efectuat, en la línia que han apuntat els qui m'han precedit en l'ús de la paraula, i, per tant, doncs, malament podem instar a fer una cosa que està a punt de solfa.

És, tot el procés de normalització, un tema molt estimat pel nostre Govern, per aquest Grup parlamentari que li dóna el seu suport, ja que la llengua és un dels definitoris aspectes diferencials del nostre poble. Quant al programa d'immersió, que no és tot el procés de normalització del català a l'ensenyament, sinó que és un programa amb una metodologia molt concreta, fet en uns punts molt concrets del territori, és un programa, per altre cantó que, metodològicament, el procés d'immersió en una llengua està usat d'una manera..., amb resultats molt eficaços per a aprenentatges de llengües forasteres, estrangeres, i, per tant, doncs, també és interessant veure què ha passat amb

aquestes qüestions metodològiques, en el tema del català. És una conseqüència lògica, que el Departament d'Ensenyament ho té ben present, que tot programa exigeix l'avaluació conseqüent, i, com que aquest és un programa molt benvolgut, lògicament, d'ell, se n'ha fet el seguiment convenient.

El text que ens presenten els serveis tècnics, la correcció lingüística, potser pot complicar encara una mica més el fet que els serveis de la Cambra —amb el degut control, com sempre, de la Mesa de la nostra Comissió—, hauran de fer..., de referenciar el segon punt de la Proposició no de Llei en el tema que ens ocupa, i no és aquest Diputat el que ha de proposar un text transaccional, perquè no interessa això, però, si cal, tots plegats amb la Mesa, arribaríem, amb la Diputada que ha proposat aquesta Proposició no de Llei, a un text convenient, que quedés ben clar el que es demana, que en definitiva és presentar en aquest mateix Parlament, per part del Consell Executiu, els resultats del programa d'avaluació del procés d'immersió lingüística iniciat a Catalunya el curs 1983-84.

Per tant, nosaltres, el primer punt, si la senyora Diputada el retirés, doncs, ens plauria molt, i, al segon punt, lògicament, li donarem el nostre vot favorable.

Gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé, moltes gràcies. Se suspèn un moment la sessió, eh?

(La sessió se suspèn a les dotze del migdia i es reprèn a les dotze i dos minuts.)

El Sr. PRESIDENT: Vol prendre la paraula, la senyora Torrent?

La Sra. TORRENT: Sí.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula.

La Sra. TORRENT: Per celebrar, d'alguna manera, que tots els grups hagin reconegut l'oportunitat de la presentació d'aquesta Proposició no de Llei, i dir que retiraria el primer punt, una mica a favor dels comentaris que ha fet el senyor Jané, que em sembla que són positius. I, per tant, si és realment cert —sembla que sí— que el Departament d'Ensenyament ja ha fet l'avaluació, el que toca ara és reafirmar el fet que vinguin a aquest Parlament a presentar aquest programa.

Per tant, si després llegíssim una mica l'acord a què hem arribat, doncs, podríem ja passar a votació.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. El senyor... No vol dir res. Bé. Aleshores, això comportaria la retirada d'un text, que és part del punt 1..., vaja, pràcticament el punt 1; el punt 2 passaria a punt 1, i s'hauria de fer una esmena tècnica —que ja la incorporarem aquí— per tal que tingui un lligam i se sàpiga què és el que en aquest moment..., els resultats que s'han de presentar, a què corresponen. I això diria el següent: «El Parlament de Catalunya insta el Consell Executiu a presentar-li els resultats del programa d'avaluació del procés d'immersió lingüística iniciat a Catalunya el curs 1983-1984». D'acord?

Els que estiguin d'acord amb aquest text, que aixequin el braç.

Els que hi estiguin en contra?

Els que s'abstinguin?

Aquesta Proposició no de Llei, seguint la tradició dels temes lingüístics, ha estat votada per unanimitat dels presents.

Amb això, acabem el tercer punt.

(El debat del punt tercer de l'ordre del dia fineix a les dotze del migdia i quatre minuts.)